

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 260/2015-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. apríla 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Lajosa Mészárosa a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939-0002 BX z 10. februára 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. marca 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 39 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie práce“) č. j. UPS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939-0002 BX z 10. februára 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, odbor sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Bratislava IV (ďalej len „úrad práce“) rozhodnutím č. BA4/OPHN/SOC/2014/1603-0018 z 11. novembra 2014 rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) a podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov o znížení pomoci v hmotnej núdzi sťažovateľke v sume 55,80 € mesačne od 1. októbra 2014.

Proti tomuto rozhodnutiu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodlo ústredie práce napadnutým rozhodnutím tak, že odvolanie zamietlo a rozhodnutie úradu práce z 11. novembra 2014 potvrdilo.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza:

„Úrad práce... ako aj Ústredie práce... nezistoval skutočnosť,

- že mám ukončené vysokoškolské vzdelanie (som absolventka Slovenská vysoká škola technická, chemicko-technologická fakulta ukončená v roku 1980 a Ekonomická Univerzita, fakulta podnikový manažment, ukončená v roku 1995).

- že nikdy som nebola a nie som odkázaná na pomoc inej osoby (JEP: Z 74) ako sa uvádza v Rozhodnutí Bratislavskej správy sociálneho zabezpečenia zo dňa 22. 1. 1991 o mojom zdravotnom stave (t. j. znížení pracovnej schopnosti). Toto rozhodnutie je nesprávne a zavádzajúce.

V čase vydania Rozhodnutia o ZPS som pracovala ako samostatná technologička v [REDACTED]... Moje pracovné obmedzenie sa týkalo iba fyzický náročnej práci na tomto pracovisku. O tejto skutočnosti som Úrad práce... informovala osobne dňa 22. júla 1991..., kedy som sa prvýkrát evidovala na Úrad práce... ako uchádzačka

o zamestnanie. V rokoch 1990 a 1995 som študovala na Ekonomickej Univerzite... a preto som sa naďalej zamestnávala ako ekonómka – účtovníčka správkyňa daní.

Napriek tomu, že som dňa 12. 09. 2014 osobne navštívila kanceláriu Úrad práce... a predložila aktuálnu lekársku správu, že ponuku na vykonávanie pracovnej činnosti v [REDAKOVANÉ], nemôžem vykonávať zo zdravotných dôvodov..., kde nebola uvedená činnosť. Aktivačné centrum ÚPSVR..., mi naďalej dňa 16. 1. 2015 ponúklo iba činnosť údržba a úprava verejnej zelene v [REDAKOVANÉ], v čase, keď bolo všetko pod snehom...

Toto považujem za diskrimináciu a znevažovanie mojej osoby a som toho názoru, že Úrad práce... porušil moje základné a ľudské práva v zmysle Čl. 12 odstav 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Úrad práce... nezistoval moje reálne uplatnenie v zamestnaní ani môj aktuálny zdravotný stav.

V evidencii UPSVR som od 29. 12. 2010 t. j. viac ako štyri roky.

Prečo mi Úrad práce... nikdy neponúkol, alebo nesprostredkoval vhodné zamestnanie primerané môjmu vzdelaniu, praxi, veku a zdravotnému stavu?

Ako si Úrad práce... vykonával a vykonáva služby k zamestnanosti, podľa zákona NR SR č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti, keď som sa sama musela súdiť pre porušovanie zákona NR SR č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce a Zákona NR SR č. 312 Z. z. o štátnej službe s mojimi bývalými zamestnávateľmi?“

Na základe týchto skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Dávka určená na zabezpečenie základných životných podmienok 61,60 eura mesačne, ak ide o jednotlivca, podľa § 10 Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi je v rozpore Čl 39. odst. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozhodnutie č. j. PS/US1/SSVOPHNSSD/SOC/2015/1939-0002BX... zo dňa 10. 02. 2015... je neplatné a v rozpore z Čl 39. odst. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označila za porušovateľa svojich práv.

Vychádzajúc zo znenia petitu sťažnosti sťažovateľky, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 39 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím ústredia práce z 10. februára 2015.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Vychádzajúc z uvedených právnych názorov, ústavný súd poukazuje na § 22 ods. 4 zákona o pomoci v hmotnej núdzi, podľa ktorého právoplatné rozhodnutia vo veciach pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku sú preskúmateľné súdom.

Z uvedeného ustanovenia zákona o pomoci v hmotnej núdzi vyplýva, že sťažovateľka sa môže účinne domáhať ochrany svojich základných práv napadnutým rozhodnutím ústredia práce z 10. februára 2015 na všeobecnom súde podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Právomoc všeobecných súdov rozhodnúť v predmetnej veci sťažovateľky v danom prípade (vzhľadom na princíp subsidiarity) vylučuje právomoc ústavného súdu rozhodnúť o jej sťažnosti.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. apríla 2015